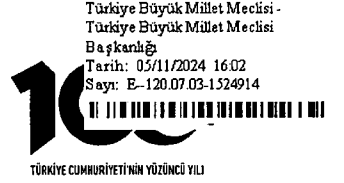

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-16497901
Konu : Soru Önergesi (7/17113)

7/17113
6221

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.10.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1508264 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Ağrı Milletvekili Sayın Nejla DEMİR'e ait 7/17113 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/17113) (4 Sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**AĞRI MİLLETVEKİLİ SAYIN NEJLA DEMİR'E AİT 7/17113 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde tarımsal üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik çiftçilere tarımsal desteklemeler verilmekte ve projeler yürütülmektedir.

Değişen ulusal ve uluslararası koşullara göre destekleme programlarında yapılacak düzenlemeler, destekleme programlarının esasları ve araçları, bunların bütçe ödenek ihtiyaçları 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun amir hükümleri çerçevesinde belirlenmekte ve destekleme uygulamaları Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Gübrede %18 olan KDV oranı 10 Şubat 2016 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan düzenleme ile kaldırılmıştır. 2017 yılında başlayan uygulama ile stratejik ürünlerde mazot maliyetinin %50'si karşılanmaya başlanmıştır.

2024 Yılında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı 24.08.2024 tarihli ve 32642 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Diğer taraftan kimyevi gübre kullanım etkinliğinin artırılması ve ülkemiz kaynakları kullanılarak yerli imkânlarla üretilen organik ve organomineral gübrelerin kullanımının teşvik edilerek hem çevre kirliliğinin azaltılması ve hem de topraklarımızın sağlığını koruyarak sürdürülebilir tarımın devamını sağlamak amacıyla ilk defa 2019 üretim sezonundan itibaren gübre desteğine ilave olarak, organik ve organomineral gübre kullanan çiftçilerimize dekara 10 TL gübre desteği verilmeye başlanmıştır. Söz konusu destek miktarı, 2024 üretim sezonunda dekara 40 TL olarak belirlenmiştir.

2024 yılı itibarıyla üreticilere verilen tarımsal destekler;

- Bitkisel üretimin desteklenmesi,
- Hayvansal üretimin desteklenmesi,
- Kırsal kalkınmanın desteklenmesi,
- Su ürünleri üretiminin desteklenmesi,
- Tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesi

olarak 5 ana başlık altında toplanmıştır.

Söz konusu desteklemelerden desteğin türüne göre ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde gerekli şartları yerine getiren ve başvuru süresi içerisinde müracaat yapan üretici, yetiştirici ve yatırımcılar yararlanmaktadır.

Bakanlığımızca 2024 üretim sezonunda desteklenen havzalarda yetiştirilen pamuk için dekara 472 TL mazot ve gübre desteği, dekara 40 TL katı organik ve organomineral gübre desteği, dekara 55-110 TL organik tarım desteği veya iyi tarım uygulamaları desteği ve ürün satışını gerçekleştiren üreticilerimize 1,6 TL/kg fark ödemesi desteği verilmektedir.

Ayrıca ürünlerini lisanslı depolarda muhafaza eden üreticilere ilave kira, nakliye ve analiz ücreti desteği ödenmektedir.

Tarımsal destek ödemelerinden sertifikalı tohum kullanım, çiğ süt, tiftik, ipek böceği, hayvan gen kaynakları, hayvan hastalıkları tazminatı gibi destekler yılı içinde ödenmektedir. Ayrıca hububat, baklagil ve dane mısır desteklerinin ödemelerine de bütçe imkanları doğrultusunda üretim yılı içinde başlanabilmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bazı destek ödemelerinde ise üretimi takiben mevzuat ile belirlenen kontrol ve destek başvuru süreci gibi işlemlerin tamamlanması sonrasında ödeme yapılabilir.

2024 yılı tarımsal destek bütçesi 91,5 milyar TL olup çiftçilerimize Ekim ayı başı itibarıyla 72,3 milyar TL ödenmiştir.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu’nun 7’nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden “Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik” yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim deseninde stratejik ürünler önceliklendirilecektir.

8859 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında bitkisel üretimde yeni destekleme modeline ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Kararı ile tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, üretim planlamasına katkı sağlanması, verim ve kalitenin artırılması, tarımsal üretimde çevreci yaklaşımların benimsenmesi ve uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda, ülke ihtiyacının yurt içi üretimle karşılanabilmesi için verim ve kalitenin artırılması, kayıtların güncel tutulması ile üretim sürecinde yaşanan maliyet artışları ve fiyat istikrarsızlıkları gibi olumsuz koşullardan üreticilerin korunması hedeflenmektedir.

Bu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile;

- İlk defa bitkisel üretim destekleri 3 yıllık ve üretim döneminden önce açıklanmıştır. Destek kalemlerinde sadeleştirmeye gidilerek, bitkisel üretim yapan Çiftçi Kayıt Sistemi’ne (ÇKS) kayıtlı tüm üreticilerimizin destek alması sağlanmıştır.
- Üretim planlaması kapsamındaki stratejik ürünlere ilave destek verilecektir.
- Su kısıtı olan havzalarda münavebeye uygun üretime ilave destek sağlanacaktır.
- Kamu kuruluşları tarafından ıslah edilen (yağlık ayçiçeği, dane mısır, pamuk ve patates) milli tohumla üretim yapan üreticilerimiz ilave destek alacaktır.
- Destek tutarları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenecektir.
- Çiftçilerimiz üretime karar vermeden önce, hangi havzada, hangi ürüne, ne kadar destek alacağını bilerek planlı şekilde faaliyete başlayabilecekler ve bu sayede plansız üretimin getirdiği birtakım olumsuzluklardan etkilenmeyecektir.

Bitkisel üretimin desteklenmesi programıyla çiftçilere temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme destekleri verilecektir.

Temel destek ve planlı üretim desteği ile planlama kapsamındaki ürünlere belirlenen havzalarda ekim yapıldığı takdirde kullanılan mazotun tamamı, gübrenin ise yarısı nakdi olarak verilecektir. Bununla birlikte, su kısıtı olan yerlerde yine belirlenen şartlara uygun üretim yapan üreticilerimizin kullandığı mazot ve gübrenin tamamı nakdi olarak verilecektir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Yem bitkileri üretim planlaması kapsamına alınmış olup tüm havzalarda desteklenecektir. Süt havzası olarak belirlenen illerde yem bitkisi üreten çiftçilere ilave %50 planlı üretim desteği ödenecektir. Diğer taraftan su kısıtının olduğu 11 ilin 52 ilçesinde ise planlama kapsamında az su tüketen arpa, buğday, yağlık ayçiçeği, aspir, fiğ, mercimek, nohut ve yem bezelyesi üreten çiftçilerimize ise gübre maliyetinin kalan %50'lik kısmı da yer altı su kısıtı desteği olarak verilecektir. Böylece bu bölgelerde üretim planlamasına uygun ekim yapan üreticilerin mazot ve gübre maliyetinin %100'ü desteklenecektir. Çiftçilerimize bitkisel üretim destekleri nakdi olarak ödenecektir.

Verim ve kaliteyi artırmak için sertifikalı tohum kullanım, sertifikalı/standart fidan kullanım, organik tarım, iyi tarım uygulamaları, katı organik-organomineral gübre destekleri verilmeye devam edilecektir.

Tarımda kullanılan suyun etkin kullanımını sağlamak üzere, Bakanlığımızca 2007 yılından itibaren bireysel tarla içi modern sulama sistemlerine hibeye esas mal alım tutarı 3 milyon TL'yi geçmemek üzere %50 oranında hibe desteği sağlanmaktadır.

Sulamada enerji ihtiyacının karşılanması amacıyla güneş enerjili sulama sistemi kurulması ve tarımsal sulama amaçlı güneş enerji sistemlerine %50 hibe desteği verilerek elektrik yerine güneş enerjisi ile sulama yapılmasına imkân sağlanmaktadır.

8038 ve 8039 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında 01.01.2024-31.12.2026 tarihleri arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden 28 farklı konuda %25-%100 aralığında Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanımı yapılabilmektedir.

Bu doğrultuda; basınçlı sulama sistemleri ve tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarına %100 faiz/kâr payı desteği verilmektedir.

Tarımsal sulamada, su israfını önlemek amacıyla Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğümüzce (TAGEM) hazırlanan “Sulama Yönetimi ve Bitki Su Tüketimi (TAGEM SuET)” yazılımı sayesinde pamuk tarımında sulamada ihtiyaç duyulan su miktarının hesaplanması ve sulama zamanının programlanması ile optimum su tüketimi sağlanmaktadır.

6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu kapsamında kurulmuş “Kamu Tüzel Kişiliğine” haiz sulama birliklerince; tesislerin işletme, bakım, onarım, yönetim ve yenileme hizmetlerinin yapılması, sulama suyunun hizmet sahasının mansap noktasına kadar akış güvenliğinin sağlanması, mevcut su potansiyeline göre gerçek ihtiyaçlar nispetinde mücbir bir sebep olmadıkça talep edilen suyun tüm birlik üyelerine ulaştırılmasının sağlanması, sulama sezonu içinde ortaya çıkabilecek arızaların sulamayı aksatmayacak ve su kullanıcılarını mağdur etmeyecek sürede giderilmesi, tarımsal konularda faaliyet gösteren kurumlarla iş birliği yaparak araştırma, geliştirme ve eğitim çalışmalarında bulunulması, tesisin geliştirilmesi ve yeni projeler yapılması gibi faydalar sunulmaktadır.

Su kullanım hizmet bedellerindeki revizyon çalışmaları ilgili mevzuat kapsamında kâr gayesi güdülmeden birliğin bütçe denkliği esas alınarak belirlenmektedir. Ayrıca hizmet bedelleri ekili/dikili ürün su ihtiyacına göre de farklılık gösterebilmektedir.

Topçu Gündaş Sulama Birliği pompajlı bir sulama tesisi olup enerji gideri cazibeli sulama tesislerine göre yüksektir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sulama Birliği sahasında kalan ve sulama birliğine üye olarak birlik ile sözleşme yapan üreticilerimize;

- Yağmurlama ve damla sulama indirimi %50'ye kadar,
- Kendi imkânları ile sulama yapanlara %50'ye kadar,
- İkinci ürün indirimi %20'ye kadar,
- Erken ödemeyi teşvik amacı ile erken ödemelerde TÜFE oranı kadar

indirim uygulanmaktadır.